

Zaščita sadnih rastlin pred pozebo (EIP – AGRI Focus Group 30)

Kako zaščititi pridelek pred pozebo?

Spomladanske pozebe so v zadnjih desetletjih vse pogostejše in povzročajo vedno večjo gospodarsko škodo tudi v sadjarstvu.

Ocenjena stopnja zaščite z različnimi metodami:

Ključni vidiki:

Metode	Pečkato & koščičasto sadje	Grozdje	Jagodičasto sadje	Komentarji
Izbor lokacije; odvajanje hladnega zraka; izbor sadnih vrst, sort, klonov	***	***	***	Kadar so dejavniki/pogoji ugodni
Arhitektura drevesa	**	**	**	Višje krošnje
Prehrana sadnih rastlin	*	*	*	Možna večja zaščita v primeru zakasnitve določenih fenofaz
Pravočasna in pravilna rez	**	**	različno	Pri jagodičastem sadju odvisno od sadne vrste in kondicije rastlin
Nega tal in namakanje	*	*	*/**	Pri jagodičastem sadju odvisno od sadne vrste in kondicije rastlin
Beljenje debel	***	***	***	Uporablja se za obnavljanje poškodb, poškodovani nezaščiteni deli
Nadzor z bakterijami	*/**	*/**	*/**	Omejene informacije
Kemična sredstva	*/**	*/**	?	Bakterijska sredstva/ rastni regulatorji
Grelniki	***	***	***	Lahko so izredno učinkovite, vendar drage
Vetrnice, helikopterji	**	**	**	Ob močnih inverzijah
Razpršilci (oroševanje); zaščita s peno, pokrivanje rastlin	***	***	***	Razpršilci: Zelo učinkoviti, (temp. ob občutljivih organih naj bo okrog 0°C, teža ledu lahko predstavlja problem).
Površinsko namakanje	**	**	**	Poplavljanje je pogostejše učinkovitejše
Kombinacija (aktivnih) metod	različno	različno	različno	Odvisto od vključenih metod. Uporablja se za povečanje učinkovitosti posamezne metode
Premični grelniki, navpični puhalniki	?	?	?	Omejene izkušnje in nasprotujoča poročila, vendar verjetno ne delujejo pod vsakimi pogoji

... ki lahko pridelovalcem pomagajo pri premagovanju izzivov, povezanih s škodo zaradi pozebe:

- Uporaba mikrorazpršilcev nad krošnjami je trenutno najbolj dostopna in vsestranska metoda za številne sadne vrste, vendar jo je mogoče še izboljšati, npr. z zmanjšanjem porabe vode.
- Poznavanje lokalne mikroklimе in topografije površja, npr. pretoki hladnega zraka so kritični za učinkovito uporabo katere koli zaščitne metode.
- Kritična temperatura, pri kateri pozeba rastlinam škoduje, ni odvisna samo od okoljskih razmer, ampak tudi od razvojne stopnje rastline. Tako bi znanje o fenologiji lahko pripomoglo k natančnosti številnih modelov napovedovanja.
- Čas in spremljanje okoljskih spremenljivk sta ključnega pomena pri aktivni zaščiti.

Kontaktne podatke predstavitev : doc. dr. Jerneja Jakopič, jerneja.jakopic@bf.uni-lj.si

Andrej Soršak, uni. dipl. inž., andrej.sorsak@kmetijski-zavod.si

Spletna stran: <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/focus-groups/protecting-fruit-production-frost-damage>